

Martina Vrbová

„Máme dítě,“ volal mi manžel

Moderátorka pořadu Retro Martina Vrbová roky nemohla otěhotnět, podstoupila opakované pokusy o umělé oplodnění. S manželem se nakonec rozhodli pro adopci. Půl roku poté, co dostali vytouženou holčičku, Martina zjistila, že je ve třetím měsíci.

TEXT: JANA CIGLEROVÁ **FOTO:** TOMÁŠ MIKULE

V jaké chvíli jste se rozhodla, že adoptujete dítě?

M. V.: Já jsem po adopci toužila vždycky. S mým mužem (*reportér České televize Jiří Hyněk, pozn. red.*) jsme se už před svatbou dohodli, že jedno dítě adoptujeme. Jen jsme si mysleli, že to bude obráceně – nejdřív vlastní, pak adoptované. Osud to chtěl jinak. Dlouho se mi nedařilo otěhotnět.

Jak dlouho?

M. V.: Asi po roce neúspěchů jsme začali zkoušet umělé oplodnění. Trvalo to tři roky a byly to nejhorší tři roky mého života.

Co bylo na umělém oplodnění nejtěžší?

M. V.: Pro mě to byla hotová jatka. Jatka, která mě velmi silně poznamenala psychicky a na dlouho mi narušila fungování organismu. Umělé oplodnění, když není úspěšné, je jen pro silné nátury.

Proč?

M. V.: Protože se dostáváte do čím dál většího tlaku, který si vytváříte vy sama a zároveň ho vytváří vaše okolí. Sama sebe se pořád ptáte, jak to, že zrovna vám se otěhotnět nedaří. A vaše okolí vám zase pokaždé dá radu, co všechno musíte příště udělat pro to, aby se to povedlo.

Jaké rady vám dávali?

M. V.: Třeba že se musíte uklidnit. To je samo o sobě tak absurdní! Dají vám pokyn si klid navodit. Jako kdyby to vůbec šlo. Často mi lidé v mém

okolí doporučovali, že máme jet na dovolenou a tam se to zaručeně povede. Nebo že moc pracuju a že musím zvolnit, protože se mi určité nedaří otěhotnět kvůli práci. Taky jsem od někoho slyšela, že dítě vlastně nechci, jen si to namlouvám. Dostala jsem milion rad, které mě jen víc stresovaly, protože jsem je nakonec úplně zoufalá začala zkoušet a ony taky nefungovaly.

Co vám místo toho měli říct?

M. V.: Mně nejvíc pomáhalo: Jestli máte mít dítě, tak ho mít budete. A jestli to tam nahoře napsané není, nestane se to, ať uděláš cokoli. Prostě dát mi právo na obě možnosti.

Vadilo vám tehdy, když třeba vaše kamarádka otěhotněla bez problémů?

M. V.: V těch chvílích jsem se strašně trápila. Záviděla jsem lidem, kterým se to povedlo přirozeně, i těm, kterým se povedlo umělé oplodnění.

Čím jste se proti takovým věcem chránila?

M. V.: Už jsem o tom nechtěla s nikým mluvit. Protože reakce byly dvojí: buď jsem dostávala ty zaručené rady, že kteréž už se mi chtělo zvracet, anebo se mě lidi neustále vyptávali: „Tak co? Už se to povedlo?“ Strašně.

To znám – na těhotenství se neptáme.

Těhotenství buď je a je pak v ten správný čas oznámeno, anebo to není téma.

M. V.: Přesně. Jenže tím, že jsem o tom přestala chtít s kýmkoliv mluvit, jsem se dostala do takové

zvláštní izolace, svého polozoufalého světa, do kterého jsem si už nikoho nepouštěla.

Jak to prožíval váš muž?

M. V.: Ten byl v ještě horší izolaci, protože muži o těchhle věcech nemluví vůbec.

Jaký máte v téhle době vztah k sexu? Nestane se ze spontánního aktu něco, co člověk musí přesně v tu a tu hodinu?

M. V.: Snaha o obtížné otěhotnění je sama o sobě takový zásah do intimní sféry, že ho přežije jen opravdu silný vztah. Oba se dostanete na dřevě.

Byla pro vás pak úleva potkat se s někým, komu se taky nedařilo přijít do jiného stavu?

M. V.: Obrovská. Lidé snažící se o IVF (zkratka pro umělé oplodnění z anglického *in vitro fertilization*) postupně odpadávali, jak se jim dařilo, a zbyla mi jen jedna kamarádka. Paradoxně jsme se o tom vůbec nepotřebovaly bavit, i když jsme na tom byly stejně. To trauma v nás bylo tak silné, že nebylo potřeba nic otvírat, a přesto nám spolu bylo dobře.

Ve kterém momentě jste se rozhodli, že dítě adoptujete?

M. V.: Asi po půl roce prvních pokusů o IVF. A řeknu vám, že jen díky tomu jsem se z toho nezbláznila. Měla jsem světlo na konci tunelu, věděla jsem, že tam někde pro mě to mimino je, že už možná i žije a že já určitě matkou budu. Proto jsem dokázala žít. Potkala jsem známou, která si procházela neúspěšným umělým oplodněním a říkala mi, že radši přestala jezdit metrem.

Proč metrem?

M. V.: Protože si nebyla jistá, že by pod něj neskočila. Na rozdíl od mého muže totiž ten její s adopcí nesouhlasil, takže ona věděla, že ten výkon podat musí.

KURZ RODIČOVSTVÍ

Jak dlouho se prověřují rodiče, kteří si chtějí adoptovat dítě?

M. V.: Asi rok. Museli jsme absolvovat obšáhle psychotesty, potom dva prodloužené víkendy, kde jsme byli s ostatními rodiči a učili se, co to znamená být rodičem. Absolvovali jsme kolečka s právníky, se sociálkou, s doktorem, s psychologem, s rodinou, která má adoptované děti, a všichni nám vyprávěli své zkušenosti.

To zní jako důkladný kurz rodičovství.

M. V.: Jsou to takové základy o psychice dítěte a jeho potřebách, které by podle mě měli absolvovat všichni rodiče. I na auto ostatně musíte složit řidičské zkoušky.



Když tímhle projedete, rovnou dostanete dítě?

M. V.: Kdepak. Teď začíná čekání. Nevíte dne ani hodiny. Délka čekání je přímo úměrná vašim požadavkům: nejrychleji jsou k dispozici děti postižené nebo romské, nejdéle právě narozená, zdravá miminka neetnického původu. Na ty se v Praze čeká i několik let.

Jaké jste měli podmínky vy?

M. V.: Řekli jsme si, že chceme dítě do roku a půl. Bylo docela těžké se shodnout na tom, jaký případný zdravotní handicap dítěte bychom ještě zvládli a jaký už ne. Každý z nás cítil své možnosti jinde a pravidlo je, že vždycky musí dostat přednost ten, kdo by to v tom páru nezvládl. Je to další prověrka vztahu. Zároveň

jsme věděli, že čím ideálnější dítě budeme chtít, tím déle budeme čekat. Takže slevujete a perete se s tím... a nakonec je stejně všechno úplně jinak.

Jak to?

M. V.: Volala jsem na úřad a oni mi říkali: „Tenhle rok to určitě nebude, paní Vrbová.“ A tak jsme se dohodli s přáteli, kteří taky čekali na adopci, že odletíme na dovolenou. Pár dní před tím jim zavolali, že pro ně mají dítě, a tak okamžitě zrušili letenky. Potutelně se na nás usmívali a říkali: „Co vy víte, třeba taky neodletíte.“ A na svatého Martina jsem najednou měla telefonát já.

Pamatujete, kde jste v tu chvíli byla?

M. V.: Je to přesně ten okamžik, kdy až do konce života budete vědět, kde jste byla a co jste dělala. Točila jsem v ten den Retro, paní se mi nedovolala, takže mi volal Jirka. Našla jsem asi dvacet proshivnutých hovorů.

Co vám řekl?

M. V.: Jednu větu: „Máme dítě.“

..... ●●●●●
**JEDEN DEN NÁM O HOLČIČCE ŘEKLI A TŘETÍ
 DEN JSME JI VIDĚLI A DOTÝKALI SE JÍ**
 ●●●●●



1 1972



2 1987

Její život v 5 obrazech

1. Roční v hopsadle
2. Studentka pražské konzervatoře
3. Moderátorka pořadu Retro, který získal cenu Elsa za nejlepší televizní magazín roku 2009
4. S manželem Jiřím Hynkem na Aljašce
5. Se starší dcerou v Londýně



3 2009



4 2010



5 2011

A hned jste si pro něj jeli?

M. V.: Nejdřív nám řekli, že pro nás mají holčičku, ale musíme se na to sejt. Druhý den jsme si v kanceláři vyslechli historii naší dcery, ukázali nám její fotky a zeptali se nás: „Chcete jít dál, máte o ni zájem?“ A nechali nás chvíli o samotě, abychom se dohodli.

Trvalo vám dlouho, než jste se rozhodli?

M. V.: Věděli jsme hned a oba, že ji chceme.

Co se vám v té době dělo emočně?

M. V.: Byla to strašná rychlost. Měla jsem pocit, že letím, že stíhám jen kličkovat mezi těmi největšími překážkami. Jeden den jsme měli jet na dovolenou, druhý den nám o holčičce řekli a třetí den jsme ji viděli a dotýkali se jí. Normálně má pár devět měsíců na to, aby se na dítě připravil. Já musela skončit s prací prakticky ze dne na den, sehnat postýlku, nějaké oblečení, které jsme neměli, protože jsme nevěděli dopředu, jak velké dítě dostaneme.

Kde jste ji poprvé viděli?

M. V.: V parku.

Bála jste se před tím?

M. V.: Trochu ano, protože nám na začátku řekli: Bude to jinak, než je obvyklé. Tím našťásti mysleli jen to, že naše dcera byla v rané pěstounské péči, takže nevyrostala v kojeneckém ústavu, ale v rodině. Seznámili jsme se s jejími pěstouny, Alžbětou a Vráťou Hláskovými, a ti nás za ní vzali, byla zrovna s jejich babičkou v parku.

Jaké bylo, když jste ji uviděla?

M. V.: Ona zrovna spala. Ležela, byla krásná, ale spala, a tak jsem se jí nemohla podívat do očí. Tím pádem jsem nevěděla nic, ty oči jsou strašně určující, co když to v nich nebude? Pak je otevřela, ty svoje obrovské oči. Ten moment, to je, jako když se pro vás v tu chvíli to dítě narodí. To budu mít do smrti před očima. Úplně se rozsvítila.

Neměla jste chuť ji obejmout, přitisknout si ji k sobě a už nepustit?

M. V.: Chtěla jsem k ní přistupovat pomalu a jemně. Začaly jsme si spolu hrát. Pak jsme ji u její pěstounské rodiny postupně navštěvovali a trávili s ní víc a víc času.

Věděla, co se děje?

M. V.: V té době byla malá, vnímala, že se něco děje, ale co přesně, to netušila.

MÁMOU A TÁTOU ZE DNE NA DEN

Jak dlouho tahle úvodní fáze trvala?

M. V.: Týden. Postupně jsme jí vstoupili do všech činností jejího dne, nejdřív s jejími pěstouny, pak i bez nich. Za týden jsme si ji přivezli domů.

Jaké to pro vás bylo?

M. V.: Ani nevím, dělo se toho tolik. Vedle času s ní jsme také museli řešit praktické věci, práci a vybavování. Úžasní byli kamarádi, kteří nám nanosili nejdůležitější věci, i pěstouni nám s sebou dali některé její hračky, na které byla zvyklá - třeba houpacího koníka.

Vídají se s ní?

M. V.: Ano, jezdíme za nimi dodnes a oni za námi, v první době jsem se s její pěstounkou Alžbětou mnohokrát denně radila po telefonu. Bere je jako svoji tetu a strýčka.

Řekli jste dceři, že je adoptovaná?

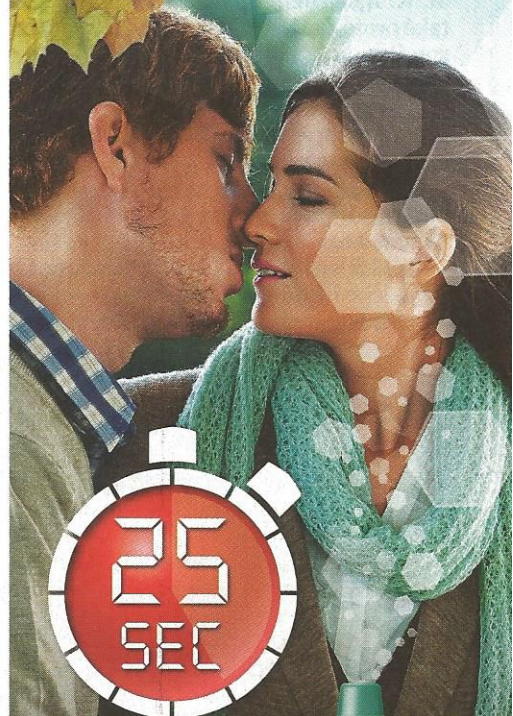
M. V.: Říkáme jí tolik informací, kolik ve svém věku potřebuje vědět. Ví, že byla u Hlásků, a taky ví, že jsme právě ji hledali. A že od chvíle, kdy je s námi, jsme její praví rodiče, a to už navždy. Říkáme jí, že některá miminka se rodí v bříšku, jiná přijdou z domečku a další přijdou od Hlásků, tedy jejích pěstounů. Bere to jako samozřejmost.

Jak těžké pro ni bylo si u vás zvyknout? Nestýskalo se jí?

M. V.: Určitě měla chvíle, kdy se jí stýskalo, ale tím, že je dobře připoutaná, že se prostě od malička naučila mít někoho ráda a věřit mu, nebylo pro ni těžké navázat vztah s námi. Jen vyměnila jednoho milujícího

INZERCE

NAPLNO DÝCHAT, NAPLNO MILOVAT



**NOSNÍ SPREJ
NASIVIN
SENSITIVE
0,05%
SKONČUJE
S RÝMOU
A UCAPANÝM
NOSEM**



Před použitím čtěte pečlivě příbalový leták. Nasivin Sensitive 0,05% je léčivý přípravek k nosnímu podání. Obsahuje účinnou látku oxymetazolini hydrochloridum. Více na www.nasivin.cz nebo ve vaší lékárně.

člověka za druhého. Z pěstounky se přísákla ke mně a už to tak zůstalo. Rozhodující bylo, že se uměla přísáknout, jestli mi rozumíte.

Říkala vám mami?

M. V.: Od začátku. Svě pěstounce mami neříkala nikdy. Je to velké umění pěstounů, nepěstovat v batolatech pocit rodičů, a přesto je milovat. Lidé, kteří se věnují rané pěstounské péči, mají ty hranice nastavené velmi pevně, vědí, proč to celé dělají, a pak dokážou zázraky.

A pěstouni ji oslovovali jménem?

M. V.: Ne, protože nevěděli, jaké jméno jí vyberou adoptivní rodiče. Říkali jí zatím берушко, бroučekku, zlatíčko.

Proč se proces protahoval, původní matka projevila zájem?

M. V.: Z nejrůznějších důvodů, mimo jiné také proto, že dceřin spis ležel dlouho paní soudkyni na stole bez povšimnutí. Mezi jednotlivými stáními bylo osm měsíců prodleva! Osm měsíců života miminka, které mu už nikdo nevrátí, které mohlo být se svojí mámou a tátou.

Chcete mi říct, že jste ji mohli doma mít o tolik dřív?

M. V.: Přesně tak. A představte si, že by tohle krásné dítě tu dobu strávilo v kojeneckém ústavu místo u milující pěstounské rodiny. Nic proti kojeneckým ústavům, dělají svoji práci dobře, ale rodinu, být pěstounskou, dítěti nikdy nebudou schopné dát.

V čem by byla jiná?

M. V.: Chyběla by jí ta nehlubší jistota, že je od prvních chvil na světě milované dítě, a těžko by se někdy podařila zcela naplnit. Vezměte si jen, že když se moje dcera narodila, strávila prvních deset dní v inkubátoru. Ne u matky a jejího prsu, ale ve skleněné krabici, sama. Pěstouni si ji mohli vzít až po těch deseti dnech.

Vy víte, kdo jsou její biologičtí rodiče?

M. V.: Není nic, co bychom o ní nevěděli, bez toho by adopce nebyla možná.

Jaké to je, dostat rovnou roční dítě?

M. V.: Bez varování do toho spadnete a děje se toho tolik, že ani zpětně nevím, jak jsme to zvládli. Všichni jsem se sžívali a učili jsme se jí rozumět. Naštěstí jsem měla její pěstounku pořád na telefonu, což je další obrovská výhoda pěstounství. Pamatuju si, jak jsem v hypermarketu stála před obrovským množstvím plen různých značek a velikostí a vůbec netušila, jaké mám koupit, stejně tak s kojeneckou výživou. Alžběta byla trpělivá, poznala, že jsem v panice a navigovala mě. A taky uklidnila.

Co udělá s párem, že se ze dne na den stanou mámou a tátou?

M. V.: Nejdřív jsme si museli zvyknout na to, že už nejsme Martina a Jirka, kteří



..... ●●●●●

**TĚHOTENSKÝ TEST
BYL POZITIVNÍ A JÁ
NECHÁPALA, CO TAM TY
DVĚ ČÁRKY DĚLAJÍ**

..... ●●●●●

si svůj život řídí podle svých potřeb, ale že jsme máma a táta, kteří úplně celí patří tady té bytosti. Je to jiný vesmír.

Neměli jste potřebu chvíli vypnout a jít třeba jen spolu na večeři?

M. V.: To vůbec nepřipadalo v úvahu. Pro naši dceru jsme byli středobodem světa, měla za sebou obrovskou změnu a my se od ní nechtěli na minutu vzdálit. Nemohli jsme ji opustit.

A když jste šla na záchod?

M. V.: Tak šla se mnou.

Jak dlouho tohle období trvalo?

M. V.: Půl roku určitě. Jirka v té době zůstal tři týdny doma, abychom si my dvě spolu nevytvořily bublinu vlastního světa, do které by se on pak jen složitě dostával.

Bylo to hezké období?

M. V.: Hezké a těžké. Na jednu stranu jsme konečně měli to vysněné dítě, na druhou

stranu zažívali zhuštěně to, co má většina ostatních párů rozloženo do dvou let i s těhotenstvím.

Chtěla jste to někdy vzdát?

M. V.: To ne. Ale že jsem z toho někdy padala únavou, to určitě. Když jsem ještě nemohla otěhotnět, chodila jsem a sledovala matky s dětmi. Všechno mi přišlo nesmírně úžasné. I to, jak mamince její chlapeček padesátkrát za hodinu utekl z dětského koutku a ona ho tam honila po restauraci, mi přišlo úžasné. Jak já bych to chtěla, říkala jsem si. A když jsem to najednou měla, přišlo jen jedno obrovské AHA. Tak tohle znamená mít děti. AHA.

Tehdy jste vyhodila léky na umělé oplodnění?

M. V.: Koukaly tam na mě pokaždé v lednici, tak jsem je jednoho dne vzala a odnesla do lékárny. Měla jsem dceru, a kdybychom chtěli další dítě, adoptovali bychom ho. Bylo nám dobře, měli jsme jeden druhého, měli jsme se rádi. A pak jsem jednou šla obchodákem a došlo mi, že mi je vlastně už nějakou dobu tak nějak divně. Koupila jsem si těhotenský test a ještě tam jsem si ho šla udělat. Vůbec jsem nedokázala pochopit, co tam ty dvě čárky dělají. Byla jsem z toho tak opařená, že jsem posadila dceru do houpacího autíčka, vhodila jí tam dvaetikorunu, sama si sedla do volného autíčka vedle ní a jen vyjeveně koukala, jak se mi v tom autíčku míhá.

VIZITKA

Martina Vrbová (1971) se narodila v Praze. Byla hlasatelkou České televize, dnes je nejznámější díky moderování pořadu Retro na ČT24. Uvádí také pořad Sama doma.

● Vyrůstala několik let v Bolívii. Mluví španělsky, pár let žila v Madridu, kde uváděla vědomostní soutěž Waku Waku ve španělské televizi.

● Hraje výborně na kytaru, kterou vystudovala jak na pražské Státní konzervatoři, tak na Královské konzervatoři v Madridu.

● Je vdaná za investigativního reportéra ČT Jiřího Hynka, mají dvě dcery, z nichž jednu adoptovali.

Vy jste byla těhotná.

M. V.: Jak jsem později zjistila u doktorů, byla jsem na konci třetího měsíce. Přestože jsem z doby pokusů o IVF znala veškeré spektrum těhotenských příznaků i pozpátku, vlastního těhotenství jsem si nevšimla.

Volala jste to manželovi?

M. V.: V první chvíli ani to. Nevěřila jsem tomu. Navíc už jsme si tolikrát prošli takovým zklamáním a všichni naši blízcí s námi, že už jsem nechtěla v nikom vyvolávat nějakou naději. Samozřejmě, že jsem mu to pak řekla, ale čím déle to nikdo nevěděl, tím líp. Takže moje máma se to dozvěděla v pěti měsících.

Jak?

M. V.: Přijela jsem z moderování v Karlových Varech a máma se na mě dívá a říká mi: „Jsi se tam nějak vyjedla, vidí a říká mi: „Jsi se tam nějak vyjedla, vidí?“ A šouchla mě z legrace do břicha. Já intuitivně odskočila a vyhrkla: „Počkej, co děláš, vždyť tam mám dítě!“

Jak reagovala?

M. V.: Smála se, jako že si dělám legraci. Trvalo asi minutu, než jí došlo, že to myslím vážně. Pak odešla, sedla si na schody a jen pořád opakovala: „Proč mi to děláš, proč mi to děláš? Já už se se vším smířila a ty mi

teď řekneš tohle.“ Brečela štěstím. Její dcera byla ve čtyřiceti letech konečně těhotná.

Nebála jste se v těhotenství pohnout, že potratíte?

M. V.: Naopak, já si byla vnitřně naprosto jistá, že miminko je chráněné, že se mu nic nestane. Měla jsem to nejpohodovější těhotenství, jaké si umíte představit, a úžasný, přirozený porod.

O porodu se přece neříká, že je úžasný.

M. V.: Samozřejmě že to bolelo. Ale já si tím vrátila svoji ženskost, tu vnitřní ženskou sílu, kterou mi vzali a odsáli těmi stříkačkami a hormony při umělém oplodnění. Teprve když jsme Valentinku drželi v ruce, jsme s Jirkou uvěřili tomu, že to celé není jenom sen, který najednou zmizí. Že tu s námi opravdu je.

Milujete ji jinak než svoji první dceru?

M. V.: Někdy si říkám, co bych za to dala, kdybych svoji první dceru mohla nosit v břiše a porodit ji. Tenhle prožitek spolu nemáme. Ale díky druhé dceři si jej můžu představit, jenom vyměnit tváře a na chvíli tak spolu pobýt i v tuhle důležitou chvíli. Nevím, jakou roli bude moje první dcera mít v životě mé druhé dcery, ale vím jistě, že nebyť jí, Valentinka by se nenarodila. Až teď jsme kompletní. ● ona@mfdnes.cz

INZERCE



Vždy první s inovacemi v datových sítích

CHYTRÁSÍŤ

Jako první jsme spustili 3G, VDSL a LTE
v České republice

Pro vás.

O₂